

Τοὺς ξύπνησαν κι' αὐτοὺς γιὰ νὰ ξέρουν τί νὰ κάνουν. Τακτοποίησαν τὸν κατάκοπο καὶ βρεγμένο ξένο.

Τὴν ἄλλη μέρα πρωὶ, πρωὶ καὶ τὸ βάλτο.

Γυρίζοντας βρῆκαν μιὰ νόστιμη φάβα κι' ἔφαγαν μὲ ὄρεξη. Τὰ λαθούρια τοὺς ἐκείνη τῇ χρονιᾷ ἦταν διαλεγμένα. Θὰ ἔφευγε ἀμέσως. Μὰ τοῦ εἶπαν: κάθισε νὰ ξεκουραστῆς. Ἐχομε σεβάσματα τὸ βράδυ. Δηλ. ἀρραβῶνες. Ἄρραβωνίασα ἕναν ἀνεψιό μου καὶ τὸ βράδυ (σήμερα, πού εἶναι Σάββατο) θὰ πάρω τοὺς συγγενεῖς καὶ θὰ πᾶμε. Ἄλλοτε ὁ γαμπρὸς δὲν πήγαινε. Ἐμεῖς κι' ἐμεῖς θὰ εἴμαστε. Κάθισε νὰ ἰδῆς, πὼς γλεντᾶμε στὸν κάμπο.

Κάθισε κι' ἐκεῖνος. Τὸ ἀπόγευμα τριγύρισαν ἔξω ἀπ' τὸ χωριό. Ἄ, τὰ κριθάρια μου, τὰ πρώιμα, πού θὰ ταῖσω τὰ πρόβατα. Νά καὶ τὰ στάρια. Δόξα τῷ Θεῷ. Ἐχω καὶ μεντάνα καὶ κοντούζι! ὄχι μονάχα ντεβέ. Κεῖ πέρα τὸ χωράφι, πού εἶναι καστανὸ ἀριστερὰ ἀπὸ τὴ μαζούλα τόχω γιὰ ρεβύθια, ἄλλο ἕνα γιὰ βαμπάκι. Τώρα στοῦ Θεοῦ τὸ χέρι εἶναι, δὲ σοῦ λέω. Ἐλπίζω, ἂν δὲ μοῦ δώση ἀπὸ τὸ ἕνα, θὰ μοῦ δώση ἀπὸ τὸ ἄλλο.

Δόξα νάχη ὁ Μεγαλοδύναμος. Καὶ τ' ἀμπέλι μου νάτο, τὸ πρῶτο δεξιὰ μπροστὰ στὴ γραμμῆ. Ἄ, τὸ βράδυ θὰ ἰδῆς τί κρασιὰ ἔχομε!

Πῆγαν καὶ στὰ καφενεῖα. Ἔτσι πέρασαν τὴν ἡμέρα τους. Κατὰ τὸ βράδυ, ὅταν πιά τὰ ζωντανὰ εἶχαν τακτοποιηθῆ, τότε ξεκίνησαν γιὰ τῆς νύφης τὸ σπίτι.

Ἐνα παιδάκι, πού τοῦ ζοῦν οἱ γονεῖς του, κρατεῖ σ' ἕνα πανέρι τὰ δῶρα. Εἶναι καλλίτερα ἀπὸ κάθε μιὰς ἄλλης, πού ἀρραβωνιάστηκε γρηγορότερα. Ἔτσι τὸ θέλουν. Ἔτσι τὸ πιστεύουν καὶ λένε. Στὸ ξεκίνημα ὁ πρῶτος νέος ρίχνει τρεῖς τουφεκιές στὸν ἀέρα.

Στὴ νύφη, οἱ συγγενεῖς τους καὶ οἱ ἄλλοι καλεσμένοι τοὺς ὑποδέχονται πάλι μὲ τουφεκιές.

Πρῶτα χαιρετοῦνται. Ἐνας, ὁ σεβαστότερος, θεῖος τοῦ γαμπροῦ σήμερα, ἀλλάζει τὰ δακτυλίδια. Ἄμέσως εὐχονται μὲ χαιρετισμούς. Ἀρχίζουν οἱ δίσκοι μὲ γλυκά, ποτά. Ἀκούονται πάλι εὐχές. Ἐπειτα ἀπὸ μερικὲς ὥρες φεύγουν οἱ μακρνοὶ συγγενεῖς καὶ οἱ ἄλλοι καλεσμένοι μένουν οἱ στενοί, γιὰ τὸ τραπέζι. Τρῶνε καὶ παίρνουν κέφι. Δὲν σταματοῦν τώρα τὰ τραγούδια καὶ τοὺς χορούς. Χορεύουν καὶ μὲ τὸ γραμμόφωνο, πού τὸ ἔχουν ἀπὸ χρόνια δικό τους. Μεξέδες μὲ κρασιὶ συνέχεια. . .

Κατὰ τὰ ξημεράματα, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ δῶρα τοῦ γαμπροῦ καὶ τῶν σπιτικῶν του ἡ νύφη ἐτοιμάζει καὶ μετῶ. Προσόψια (πετσέτες προσώπου) καὶ μαντήλια. Γιὰ τοὺς μεγάλους καὶ γιὰ τὰ μικρά. Ἐπειτα, στὸ ξεκίνημα σχεδόν, ὅταν πλεον ἀδιάκοπα χορεύουν, καρφίτσωνει στὸν δεξιὸ τους ὦμο μὴν πετσέτα διπλωμένη στὸ μάκρος πρὸς τὰ ἔμπρὸς νὰ πέφτη καὶ πίσω. Στὰ μικρὰ βάζει μαντήλια. Ὅλο τὸ γλέντι αὐτὸ, λέγεται καὶ «μαντηλώματα». Ἔτσι κι' ὁ ξένος μας πήρε μιὰ πετσέτα, πού θὰ τὴν πάη στὰ παιδιά του. Τὸ γλέντι πιά βρίσκεται στὸ τέλος του.

Χαιρετοῦνται, ἀνταλλάσσουν εὐχές κι' εὐχαριστίες.

Γυρίζουν στὸ σπίτι τοῦ θεοῦ τοῦ γαμπροῦ.

Κατὰ τὸ μεσημέρι, ἔπειτα ἀπὸ καλὸ ξεκούρασμα ἐτοιμάζονται νὰ ξεπροβοδίσουν τὸν ξένο.

Ἐκεῖνος, φεύγοντας τοὺς εὐχαριστεῖ καὶ τοὺς λέει: «Μακάρι νὰ μποροῦσα κι' ἐγώ, σὰν ἐσᾶς νὰ χαίρωμαι μὲ τοὺς δικούς μου μιὰ τέτοια μέρα. Ξένος ἐγὼ στὴν πόλη, μέσα στοὺς ξένους, δὲν ἔχω καμμιά χαρὰ στὴ ζωῆ μου. Ἐκεῖ οἱ ἄνθρωποι εἶναι σὰν μηχανές. Διαρκῶς κοιτάζουν τὰ ρολόγια τους. Τέτοια γλέντια τὰ ἄφησαν. Ἄρραβωνιάζονται, παντρεύονται, γιορτάζουν καὶ τὸ σπουδαιότερο ἀπ' ὅλα εἶναι νὰ ἰδῆς τὰ ὀνόματα στὴν ἐφημερίδα. Ἄν τοὺς γνωρίζης, θὰ τοὺς πῆς, χάρηκα πολύ.

Τὸ πολύ, πολύ νὰ τοὺς κάνης μιὰ ἐπίσκεψη.

Μόνον ἔξω στὰ κέντρα γυρίζουν οἱ ἄνθρωποι.

Ἐκεῖ ξοδεύουν τὰ λεπτά τους, χωρὶς νὰ βγάζουν μιλιὰ. Καὶ φεύγουν οἱ περισσότεροι στενοχωρημένοι. Μήπως

πᾶνε, ἐπειδὴ πρόκειται νὰ εὐχαριστηθοῦν; Ὅχι. Αὐτὸ πρέπει νὰ γίνῃ. Κι' ὕστερα, μόνον οἱ νέοι καὶ οἱ μεσόκοποι ἔστω. Οἱ γέροι τίποτε δὲν βλέπουν. Αὐτοὶ κλεισμένοι στὸ σπίτι. Ἄχ, ἄχ! νὰ ζήσετε, σᾶς εὐχαριστῶ. Μοῦ φάνηκε, σὰν νὰ βρέθηκα στὴν Πατρίδα μου, κεῖ πέρα σ' ἕνα χωριουδάκι τῆς Μακεδονίας.

Μοῦ ἄρεσαν τὰ ἔθιμά σας. Καλοὶ μου ἄνθρωποι, δὲν θὰ σᾶς ξεχάσω. Τὴ μιὰ βραδυὰ ἤμουν στὴν ἐρημιὰ. Τὴν ἄλλη στὸ γλέντι σας. Εὐτυχησμένοι πού εἴσθε! Σᾶς χαιρετῶ».

Τὰ μάτια του σπινθηροβολοῦν γεμάτα εὐχαρίστηση. Κι' αὐτοὶ τοῦ λένε: «Ἐ, χωριάτικα πράγματα. Νὰ μᾶς συμπαθᾶς». Φεύγοντας, καθὼς ἔβλεπε παιδάκια ἐδῶ κι' ἐκεῖ νὰ παίζουν, θυμήθηκε τὰ χρόνια ἐκεῖνα τὰ δικά του (ὅταν ἦταν σὰν κι' αὐτά). Ἄμέσως θυμήθηκε καὶ τὰ ἴδια τὰ παιδιὰ του κι' εἶπε μέσα του. Ἄς ἔχω τὴν υγεία μου κι' ἄς δουλεύω, ὅπου ἡ περίστασις μὲ περιμένει. Ἐκεῖ, πού νόμισα πὼς θὰ χαθῶ, βρῆκα φίλους. Νά ἡ οἰκογένεια τί κάνει. Καὶ τὸ γλέντι; Δικό της. Καὶ οἱ φροντίδες μας; Γι' αὐτὴν ὄλες. Καὶ σιγοψιθυρίζει ἄφωνος. «Σὰν μικρὴ βασιλοπούλα ἀκούραστα σὲ ὑπηρετοῦμε κι' ἐσὺ ἀλογάριστα μᾶς δίνεις πίκρες καὶ χαρές. Μὰ ὅσο βαρεῖς κι' ἂν εἶναι οἱ πίκρες, πάντα εἶναι ἐλαφρότερες ἀπ' τὴν ἐντύπωση πού ἔχομε, σὰν ξέρωμε πὼς πολλὰ δώσαμε, γιὰ νὰ ζήσουν ἄλλοι εὐτυχησμένοι. Κι' ὕστερα, πὼς νὰ μὴ θυσιαζώμαστε γιὰ σένα μιὰ καὶ γεμίζει ἔτσι ἡ καρδιά μας καὶ ξεχειλίζει ἀπὸ περηφάνεια ἢ χαρὰ;

Πὼς ἀλλοιῶς κι' ὄλη ἡ Γενὴά μας προκόβει;

Πάνω σ' αὐτὴν τὴ θυσία καὶ χαρὰ!»

Φεύγει βιαστικός. . .

ΘΕΣΣΑΛΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

Ι Κ Ε Σ Ι Α

ΑΠ. ΠΑΠΑ-ΓΩΑΝΝΟΥ

Αἴγλης πλημμύρα, Κύριε, ἡ Γῆ!
 μὲ στόλισμά της τὴ ζωῆ, μὲ ἥλιο φωτοδότη
 κι' ἄλλα θαυμάσια, πού μιὰ ματιὰ μας ἐξηγεῖ,
 μέσ' στοὺς πλανῆτες, πὼς σὲ δῶρα Σου εἶναι πρώτη.
 Κτίσματα ἐμεῖς καὶ πλάσματα δικά Σου
 ἀπαύγασμα πνοῆς καὶ θεῖου Πνεύματός Σου,
 σὲ γνώσεις πλήθη ἐγγύσματα κοντὰ Σου
 κι' ὅμως, ἀτόμακροι τοῦ Ἀγίου θελήματός Σου! . . .
 Καὶ παραδέρνομε ἔτσι μέσ' τὴ δίνη
 ἀνήσυχου τοῦ βίου μας διαβάτες,
 καὶ σὰν πελάου ἀέναοι κωπηλάτες
 λιμάνι ἀναζητῶντας μὲ γαλήνη.
 ὦ, πλάστη! τὴν ἀχλὺ καὶ σκοτοδίνη,
 διώξε ἀπ' τὸ νοῦ τοῦ κάθε συνανθρώπου
 καθάρια σκέψι ἄς λάμψη ἐκεῖ ὅπου
 ἡ σύγχυσι μ' ἐχθρότη διευθύνει.
 Τῶν θεῶν Σου ρημάτων τὸ λυχνάρι
 τοῦ μίσους ἄς διαλύσῃ τὰ ἐρέβη
 κι' ἐπάνω δῶ στὴ γῆ καθεὶς ἄς πάρει
 μὲ σύνεσι τὸ δικηο πού γυρεῖ.
 Τὸ Ὄνομά Σου ἀπ' ὄλους ἄς αἰνεῖται
 καὶ τέλεια ἡ ζωῆ ἄς ὁμορφῆνη
 κι' ἄς νοιώσουν πιά τοῦ κόσμου οἱ κυβερνῆται
 πὼς δόξα τους: «ὡ ἀγάπη καὶ ἡ εἰρήνη».

